

"GLAS NARODA"

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: Editor:

ZMAGOSLAV VALJAVEC.

Lastnik:

FRANK SAKSER,

109 Greenwich Street, New York City.

pridobil nevenljivih zaslug za svoj narod. Izganjat je menih in nune, zapiral samostane in cerkvene šole, zapisoval klerikalni svet je divjal, samo pa je Leon XIII. ni rekel nobene besedice, ker je vedel, da se francoska vlada pri tem drži konkordata.

Zdaj vlada rimske cerkev Pij X. Postal je papež po milosti trozvez, v smislu trozvezje je urejena tudi njegova politika in zato je začel tudi proti Franciji vse drugače postopati, kakor njegov prednik.

Ko je preident francoske republike Loubet obiskal Rim, da vrne italijanskemu kralju njegov obisk, se je papež osmislil s posebno okrožnico proti temu protestirati, prav kakor da je preident francoske republike rimskega papeže podrejen. In ker je papež razpolagal na odločen nastop napravil socijalni demokracijo. Prijeti so že tudi več socijalno-demokratičnih voditeljev. Socijalna demokracija je priredila v Srbiji že več shodov, na katerih nastopa proti srbskim častnikom.

Črnogorska vlada namerava proglatiti mesto Bar za prsto loko. Kar kar je izjavil vojni atašej neke države, kateri je nedavno potovel po Macedoniji, je vstajanje v Macedoniji nad vse obnovo. Prepričan je, da se po žrtvi prične splošna vstaja.

Poslanik Zjedinjenih držav je zahteval od sultana v avdijencu povračilo za škodo, ktero so prouzočili Turki amerikanski misijonarjem v Armeniji in v drugih turških pokrajini. Vseled sułtanov zagotovil, da bodo Zjednjene države dosegle, kar zahtevajo, je amerikanska vlada sklenila, da ne pošlje svoje vojne ladje proti Turčiji.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura proti bolgarskim časopisom.

Trozvezni papež pa se tudi za to določeno konkordata ne zmeni, čeprav je ta zakon za njega ravno tako obvezen, kakor za francosko vlado. Med francoskimi škofi jih je mnogo, ki sta seveda s papežem ali z rimske kurijo. Če hoče papež francoskim škofom kaj sporočiti, mora to storiti posredovanjem francoske vlade, in če hočejo škofje papežu pisati, morajo to zoper storiti posredovanjem vlade.

Trozvezni papež pa se tudi za to določeno konkordata ne zmeni, čeprav je ta zakon za njega ravno tako obvezen, kakor za francosko vlado. Med francoskimi škofi jih je mnogo, ki sta seveda s papežem ali z rimske kurijo. Če hoče papež francoskim škofom kaj sporočiti, mora to storiti posredovanjem francoske vlade, in če hočejo škofje papežu pisati, morajo to zoper storiti posredovanjem vlade.

Macedonija prihaja vznemirjiva poročila. Turčija zelo hiti z oborevanjem, prebivalstvo je zato zelo vznemirjeno in obupano. Ker Turčija sluti po žrtvi nov vstajek v velikem obsegu, tako hiti z oborevanjem. Prebivalstvo in voditelji upornih čet pa tudi niso slepi in zato tudi oni ne drži križem svojih rok.

Ob grški meji v Epiru so priredili Macedoneci velik shod. Med drugim je bil na vzporedni tudi razgovor o položaju Grkov v Epiru. Sklenili so izreči Grkom simpatije Macedonev in izrazilj ustanje, da bodo storila grška vlada vse v varstvu grškega prebivalstva v Macedoniji. Povdarijali so potrebo, da bi imeli tudi grške koristi v Epiru varstvo. Resolucijo so poslali grškemu kralju in ministerstvenemu predsedniku. Atensko glasilo "Agen", katero je nasprotno Slavjanom, Rusiju in Turkom, pozdravlja resolucijo in povdarija, da se mora macedonsko vprašanje rešiti skupno z epiškim.

Francoski vladi je sedaj ostala samo jedna pot odprtja. Pretrajalo je diplomatsko zvezo z Vatikanom. Francoski poslaniški funkcionarji v Rimu so dobili ukaz, da se vrnejo v Pariz, papežu nujec v Parizu Lorenzoli je dobil ukaz, naj odlazi s francoskega ozemja.

Med dvema posvetnima državama sledi pretrganju diplomatske zvezne vojne. Toda papež nima države, nima vojakov, nima topov, nima trdnjav in vojnih ladij — kardinalov, fajmoštv in kapelanov pa ne more poslati na junački međan. Francija zamore Vatikan prijeti in mu do živga priti le tam, kjer je s svojimi posvetnimi interesami vezan na državo. Rim je na držen način prelomil konkordat in posledica nastale "vojne" morebiti le jedna: razveljavlji se konkordat in izvede se ločitev cerkev od države.

Katoliška vera ne bode s tem čisto nič zadeta, ker ostane vera nedotaknjena. Katolički Francozzi bodo slej kot prej lahko hodili k maši in k spovedi in prejemali zakramente, ali duhovniki, ktemu smo prij oblastnik, ki se zove papež, ukazovati, da ne smejte biti pokorni zakonom svoje domovine, ne bodo več prejemati izdatnih plačil iz državne blagajne in rimske cerkev ne bodo več pripoznani kot soverenska oblast, nego kdo zdržitev, ki se mora pri vsem svojem delovanju in nehanju držati policijskih predpisov, veljavnih za vsakega druga društva.

Francoska vlada ne more na svojo roko odpovedati konkordata, nego more to storiti le francoski parlament. Klerikalni svet bo še enkrat napel vse svoje sile, da to prepreči. Vatikanski politiki sicer razglasajo, da jim ni prav nič na tem, če se konkordat razveljavlja, ali to so le prazne besede. Razveljavljanje konkordata bo de za Francijo velikanskega pomena. Še le se izvede ločitev države od cerkve, bodo Francije dejansko osvojene, bode konec rimskemu konkordatu.

Francoska vlada ne more na svojo roko odpovedati konkordata, nego more to storiti le francoski parlament. Klerikalni svet bo še enkrat napel vse svoje sile, da to prepreči. Vatikanski politiki sicer razglasajo, da jim ni prav nič na tem, če se konkordat razveljavlja, ali to so le prazne besede. Razveljavljanje konkordata bo de za Francijo velikanskega pomena. Še le se izvede ločitev države od cerkve, bodo Francije dejansko osvojene, bode konec rimskemu konkordatu.

Francoski narod je opetovan po skusu, da naredi konec tem neznotnim razmeram. Že Gambetta je to začel, a ni se mu posrečilo. Ferry je poskusil uveljaviti določbe konkordata na šolskem polju, a tudi on je podlegel, moč Rima pa je rastla. V nasprotju z določbami konkordata se je na Francoskem naselilo vse polno množev in nim različnih redov, in Francija je morala prenašati vsa zla take invazije.

Francoski narod koraka še vedno na čelu civilizacije in toli zasmehovani, majhni in nezmatni Combes je državnik, ki je izvršil večja dela, kakor na tucate drugih državnikov, katerim se je postavilo na tucate spomenikov.

Francoska republika je uveljavila demokratična načela in jim pomagla do večjega ali manjšega pripomjanja po vseh civiliziranih državah.

Ali ostane osvobojenje Francije od rimske nadvlade brez vpliva na druge narode in države?

BALKANSKE NOVICE

Srbski minister za notranje zadeve je razposadal prefektom oklic, v katerem jim naznana, da agitirajo socijalni demokrati proti častnikom. Prefekt minister pozivajo na odločen nastop napravil socijalni demokraciji. Prijeti so že tudi več socijalno-demokratičnih voditeljev. Socijalna demokracija je priredila v Srbiji že več shodov, na katerih nastopa proti srbskim častnikom.

Črnogorska vlada namerava proglatiti mesto Bar za prsto loko. Kar kar je izjavil vojni atašej neke države, kateri je nedavno potovel po Macedoniji, je vstajanje v Macedoniji nad vse obnovo. Prepričan je, da se po žrtvi prične splošna vstaja.

Poslanik Zjedinjenih držav je zahteval od sultana v avdijencu povračilo za škodo, ktero so prouzočili Turki amerikanski misijonarjem v Armeniji in v drugih turških pokrajini. Vseled sułtanov zagotovil, da bodo Zjednjene države dosegle, kar zahtevajo, je amerikanska vlada sklenila, da ne pošlje svoje vojne ladje proti Turčiji.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

Turško-bolgarski dogovor ima zelo zanimive posledice. Pred nekaj dnevi je bila pred nosom bolgarskega diplomatičnega agenta v Carigradu obširna hišna preiskava po bolgarskih zavodih. Natančno so Turki preiskali zlasti bolgarsko semenišče in bolnico. Turki so iskali prepovedane knjige. Naši niso nesčesar, a klub temu sledujejo mire Bolgare. Predsednika krajevnega šolskega bolgarskega sveta v Ksanti so Turki surovod stavljal, več bolgarskih članov občinskega sveta zaprli in turški oružniki so preprečili občinskega tajnika. Po zadnjih napadih na zelenzice so Turki razkrščeni in kjer le morejo, se maščujejo nad Bolgari. Zlasti strogo postupa turška cenzura.

STATE

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HARJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
 Podpredsednik: JOHN KERZIŠNIK, P. O. Box 138, Federal, Pa.
 I. tajnik: JURIJ L. BROZICH, Ely, Minn.
 II. tajnik: ANTON GERZIN, 403 Seventh St., Calumet, Mich.
 Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St Clair St., Cleveland, Ohio.
 IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 IVAN PRIMOŽIČ, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBOČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
 JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.
 JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nbenem drugem.

Denarne pošiljatve naj se pošiljajo blagajniku: Ivan Govže, P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je: "GLAS NARODA".

Drobnosti.

V staro domovino so se podali:

J. Kranje iz Waukegana, Ill.; v Tolmin; iz Chisholma, Minn.; F. D. Arko s soprogom in Marija Stef v Rihmico; F. Kočvar iz Ligoniera, Pa., v Starigrad pri Raketu, F. Urbas v Cirkniču, Anton Kovačič v J. Furar iz Pittsburgha, Pa., J. Vidovičar v Št. Jernej, A. Mihelčič iz Indianapolisa, Ind., v Potovici, F. Kavčič v L. Mrzničar iz De Kalb, Ill., na Vrhniko, J. Miklje iz Ashtona, Pa., v Studene, F. Subje iz G. Kander v Poljanu na Goranskem, J. Tomec iz Johnstowna, Pa., v Lož, A. Slob iz Whitney, Pa., v Trebilino, F. Trafer v St. Rupert, J. Klemenčič v Bloetona, Ala., v Toplice, M. Lane v Čermosnici, J. Širec v Chieze, Ill., na Vrhniko; iz Waukegana, Ill., J. Rihar v Ljubljano, M. Terček v Smrečje, M. Mesec v J. Petkovšek na Vrniko, J. Debevec v J. Jakše v Borovnici, rodbina J. Polančekova v Bistro, A. Petrič, N. Whitehead, J. Ogrin in A. Opeka na Vrhniku, F. Šivic, J. Pire in J. Sešnjak v Borovnici, J. Marinko v Gorico, G. Trobec v Polhov Grade, J. Susman v Metje; M. Kopin iz Pittsburgha, Pa., v Smečki; v Clevelandu, O., J. Hrastar, M. Perunšek, J. Zakrajski, P. Kosir v Ljubljane, A. Kasie v Trebnje; J. Geršič iz Wehrum, Pa., v Bojanjovas; A. Rojten, J. Hudek, A. Golob iz Milwaukee, Wi., v Ljubljano; v Clevelandu, O., v Selišču, J. Legan v Mirno peč; v West Seneca, N. Y., M. Raduševac v Svinjško selo, A. in J. Jelči v Metropolje; J. Damlo iz Dunlo, Pa., v Št. Vid pri Cirknici; Ant. Bahovec v Jersey Lind, Ark., v Ljubljano; F. Straus z rodbino iz Allegheny, Pa., v Toplice, A. Gorenje v Toplice, A. Kus v Kostanjevico; J. Weber iz Jamesona, Pa., v Nove Laze; M. Makalj iz Sheffielda, Pa., v Oderberg; F. Lipovič iz Memphisa, Tenn., v Travo; J. Valenčič iz Saint Mary's, Pa., v Št. Peter na Kras, M. Baraga v Postojno, J. Grže v J. Anzele v Loški potoku; A. Kralj iz Milwaukee, Wis., v Dolenje; R. in Jur. Strus iz Ramey, Pa., na Dunaj; F. Juvan, M. Jelovnik, J. Kramer iz Port Washingtona v Ljubno.

KRANSKE NOVICE.

Bitka v ljubljanski okolici. Fantje z Most so šli dne 30. julija zvezcer z godbo in Štefanjo vas. Ondi so jih sprejeli fantje s kolmi in nožmi. Dva fanta sta smrtnonevarno poškodovana, in sicer Fran Koprivec, ki ima tri glavi po tan, in Matvej Koltenejer, ki ima šest ran. Trije fantje imajo lahke poškodbe.

Krvava stava. Ivan Košir in Ivan Smuk v Podpeči sta stavila, kdo bode druga družega vrgel. Košir je vrgel Smuka, Smuk ga je pa za to nabil z vrhom po glavi ter mu prizadal nevarne rane.

Nesreča. Skvarči V. iz Št. Jošta pri Polhovem gradu je konj izbil dva zoba in mu prebil čeljust. — Alojzij Jenka v Dolenji vasi pri Škofiji Loka je zagrabil slamoreznic in mu poškodovala roke. — Dne 30. julija je padel Josip Slamnik, posestnik sin in Šlamnika št. 1 na Bohinjski Beli v kamnolomu in si zlomil pod kolenom levo nogo. Prepeljal so ga v deželno bolnišnico.

Dve sestri utonili. Dne 31. julija sta pri Gruberjevem kanalu v Ljubljani utonili Gletna Štefanija in 8-letna Alibra Golmajer. Rešitev ni bila

STAJERSKE NOVICE.

Velik požar je dne 30. julija popoludne uničil v Šmartnem pri Slovenskem Gradcu 4 velika poslopja. — Šmarski in slovenjegraški požarni brambi se je zahvaliti, da ni pogorela cel vas. Škode je nad 50,000 kron.

Ogenj. V Poberšu poleg Maribora je pogorelo skedenj g. Nedla. Zgorel je neki delavec, ki je prenočeval na skedenju.

Škof Strossmayer je povsem ozdravljen od svoje bolezni zapustil Rogatec in se je vrnil preko Zagreba domov. Na potovanju so mu rodoljubni Sloveni in Hrvati pripeljali najprisrenejše ovacije. Na vseh postajah, posebno v Šmarju, v Celju, v Sevnici, v Rajhenburgu, v Vidmu in Krškem ter v Brežicah, so škofa Strossmayerja krasno vprijeli, najkrasneje seveda v Zagrebu.

Konjsko meso v Celju. Začetkom tega mesece so začeli v Celju prodajati konjsko meso. Zanimive so številke, ktere nam podaja statistični izkaz mestne klavnice za čas od 11. do 17. julija. Iz tega posnamemo, da se je v navedenem času importiralo: svinjskega mesa 446 kg, govejega vseh vrst skupaj 588 kg in konjskega 928 kg, torej skor 50% odstotkov vsega mesa.

Nesreča v graški bolnici. V graški bolnici je pri snaženju okenj padla iz drugega nadstropja na tlak sestra L. Steiner ter obležala mrtva.

Toča je dne 27. julija v Tunjeah nekoliko pobila.

V spanju ubit. V Ragozi pri Mariboru sta se sprla posestnikov sin J. Kreitner in Alojzij Marčič. Ko je Kreitner v pijanosti zaspal, je prisel Marčič zopet nazaj ter Kreitnerja trčal udaril, da je bil takoj mrtve.

Protestant v Celju. Po malem še vedno cepajo brumine nemške dušice celjske iz katoliške v naročje protestantske vere. Seveda iz prepiranja, ampak iz neumnosti ali pa nadnudnosti. Vsled njih odpada sicer protestantji pridobe na Številu, na kakovosti pa prav nič. Najnovješki odpadniki so slednji: Amalija Bayer, potovalčeva žena v Celju (rojena Schumi v Ljubljani v Trnovem), Ana Exel, poročena Stiger, Josip Bihim, cesarski domobranski puškar. (Iz tega se razvidi, da je pročodrinsko gibanje založilo tudi med vojaštvom; z Bihmom je odpadla vsa njegova rodbina.) I. Fritsch, soprog železniškega asistenta, to je onega edinega nemškega uradnika, koga nam je v žravnem železništvu, ko je premrščal velenjsko pravo, semkaj poslata. Če ta imena prečitamo, se pa ne smemo čuditi, že je bila večina občinstva na zadnji protestantski veselici v mestnem parku iz uradniških in vojaških rodbin.

Vlak je povozil, kakor poročajo iz Maribora, pri čuvanjici št. 312 železniškega čvaja Karola Cerec, ki je bil takoj mrtve. Vlak mu je odtrgal levo nogo in strl glavo.

KROŠKE NOVICE.

Redna protestantska božja služba je sedaj v sezoni v Porečih in v Vrbi.

Pri tativni kolesa se je ponesrečil. Pred malo dnevi je v Otoku neki neznan uzmocni odpeljal Rudolfo Hafnerju kolo. Naslednjega dne so našli kolo v nekem ribniku pri Beljaku. Slutijo, da je tat s kolesom zgrešil pot ter se prevrnil v ribnik. Vendar pa ta trditev še ni gotova, ker ni mogoče preiskati ribnika.

Cerkveni ropi. Že v nekterih številkah smo poročali o raznih cerkvenih ropih, ki so se dogodili v zadnjem času. Zločinci se niso zadovoljili samo s svetimi posodami, navedno so odnesli tudi Rešnje Telo. Čemu so je rabili? Nedavno je vprašal neki paznik jednega hudočelnika, ki je kradel po cerkvah: "Ali bi še hotel iti katerikrat krast v cerkev?" "O še, a samo tam, kjer bi se doobil saj za kakih 1000 golinarjev, drgače se ne spolača. Ko smo zadnjih kradli, nismo dobiti za posode kaj prida, največ smo dobiti za sveto Rešnje Telo."

V Trnju pri Illirske Bistrici sta se sprla dva delavec, prvi z imenom Arpad Schober iz Bestera na Ogrskem, drugega ime ni znano, radi natarkarice Ane Weiss. Schober je zgrabil palico kateri je stala v kotu gostilne in je udaril svojega tovariša tako po glavi, da se je kravave nezavesten zgrudil po tleh. Nesrečnega so morali prepeljati v bolnico, kjer bode le težko okrevati. Schobera so orložniki arretirali.

Is kamniške okolice: Dne 27. julija popoludne je toča pobila po polju med Lukovico in Mengšem, a bolj na ozko, vendar pa jako hudo. Vse belo se je videlo tudi na Urški gori. — Dne 30. julija zjutraj je pogorelo "Mlinarje" v Radomljah hlev, skedenj in kozolec. Pisker z žrjavico so dobili podložen.

Pokopališče v Domžalah bode kmalu gotovo. Doslej so prepeljali že nad 2000 vozov kamenja, da se naredi močna škarpa radi železnice.

Uparli so v Ljubljani: Jožeta Maria Kremzel, umiljenka, stara 42 let. Katarina Meglič, branjevka, stara 40 let, srčna hiba. Fran Dacar, pismoslovenski, star 4 leta. — V hiralnici Matjza Soda, kuhanica.

RAZNOTEROSTI.

Vohun? Pri Caprileu (Italija), kjer so ravnokar velike vaje topničarjev, so prijeti baje vohuna, ki se je legitimoval za avstrijskega ginn. profesorja Sauerja.

V blaznosti je na Dunaju delavec Brunner sebe in svojo ženo nevarno ranil z nožem. — Deklo Strassner, ki je nedavno na Dunaju na ulici zaboljal Šivijo Voka, so spoznali za blazno ter jo izročili norišnici.

Kretanje parnikov.

V New York so dosegli: Phoenicia 12. avgusta iz Hamburga z 890 potniki.

Dospeti imajo:

Cedric iz Liverpoola.

Etruria iz Liverpoola.

La Touraine iz Havre.

Germanic iz Liverpoola.

Hamburg iz Hamburga.

Columbina iz Glasgow.

Kronprinz Wilhelm iz Bremena.

Barbarossa iz Bremena.

Statendam iz Rotterdam.

Armenian iz Liverpoola.

Odpuli so:

Alice 13. avgusta v Bremen.

Campania 13. avgusta v Liverpool.

Patricia 13. avgusta v Hamburg.

Philadelphia 13. avgusta v Southampton.

Zeeland 13. avgusta v Antwerpen.

Odpuli bedo:

Noordam 16. avgusta v Rotterdam.

Kaiser Wilhelm der Grosse 16. avgusta v Bremen.

Prinz Adalbert 16. avgusta v Genovo.

Majestic 17. avgusta v Liverpool.

La Touraine 18. avgusta v Havre.

Hamburg 18. avgusta v Hamburg.

Cedric 19. avgusta v Liverpool.

Phoenicia 20. avgusta v Hamburg.

Germanic 20. avgusta v Southampton.

Finland 20. avgusta v Antwerpen.

Etruria 20. avgusta v Glasgow.

ULTONIA

SLAVONIA

PANNONIA

odpljuje iz New Yorka dne 16. avg. 1904.

odpljuje iz New Yorka dne 30. avg. 1904.

odpljuje iz New Yorka dne 13. septembra 1904.

AVSTRIJSKO-AMERIŠKA CHTA

velja le \$22.50

iz New Yorka do TRSTA ali REKE,

iz New Yorka v Zagreb . . . \$24.15,

" " " Belovar . . . 24.35,

" " " Šek . . . 25.60,

" " " Karlovec . . . 23.75,

" " " Žemun . . . 26.40,

" " " Mitrovico . . . 26.50,

8 parnikom

" " " GIULIA ",

kteri odpljuje iz New Yorka

V SOBOTO 13. AVGUSTA 1904.

C. B. Richard & Co.,

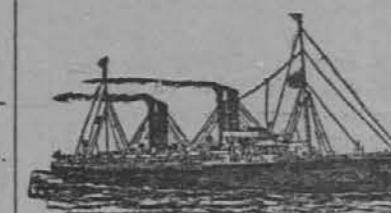
generalni agentje,

31 Broadway, New York.

CUNARD LINE

PARNIKI PLJUJEJO MED
TRSTOM, REKO IN NEW YORKOM.

PARNIKI IMAO JAKO OBSEŽEN POKRIT PROSTOR NA
KROVU ZA ŠETANJE POTNIKOV TREΤJEGA RAZREDA.

ULTONIA

SLAVONIA

PANNONIA

Listek.

Luteranci.

Historičen roman. Spisal A. Koder.

(Dalej.)

Kdo zna, kako daleč bi bila pozneje prigorela bakija krioverstva, ko bi je ne bila sem ter tja upihovala zavist posameznikov in sovražno v lastnem taboru. Nesloga je uničevalka močij in protivku vsakemu napredku. Kamor se useli ona, zaseje sovražno in z njim pogin, prouzročen po lastnej sili, ki bije v slepoti na desno in levo rane, ktere se največ potov ne zacešljijo nikdar več.

Tako je bilo tudi z nenadoma zopet oživljenim krioverstvom na Slovenskem. Posvetno oblast si morda pripisuje zaslugo, da ga je ona iztrbila v hudem boji. A poslednje ni resnice. Temveč krioverstvo je opesalo kakor mogočno drevo, ne po sekirji in viharji, ampak izmolzeno po strupenih, požrešnih rastlinah, ki hočejo zeleneti in eveteti na njegovem deblu, dokler naposled oboje ne zvene in ne strohni.

Znano je, da se je že pred Knafeljem begom jela Katarina Stobe knjati iz ljubomnosti in maščevanja ter hotels po lastnih načrtih delovati za luteranico.

Tudi Gogala in ranjki Goriček sta se čutila žaljena zaradi precejnje te danje Knafeljeve mladosti ter sta ga bila pozvala celo iz Strmola na opravičevanje v Podgorje.

Viharni dogodki v Cerkjah so povrnilni to disharmonijo. S toliko večjo silo pa se je zaradi tega vnebo zdaj nasprotje po Knafeljevi vrnitvi v domovino; knjiti on je odslj javno preziral njihovo pomoč in enako veljavno v verskem poslovanju. Čast in slava pa je užival prestepnost sam, a pozabil je, komu se ima zahvaliti, da ni popolnoma zamrl krioverski čut med tem, ko je bival on v ptujini. Slava rodi ponos in brezozornost, poslednja pa antipatijo pri sobojevalecih, ki so darovali toliko bridičih ur za drugo ime, ki zdaj žanje, kar so sami sejali.

Razjaljivi čut pravice pa je moč, ki ne izgine in ne miruje prej, dokler ne najde priložnosti, da zataji, če je potreba, tudi svoje lastno preprčanje, da je le našteto maščevanje do prejšnjih prijateljev. Da, mi trdim, da je sovražna strast proti onim, za ktere smo bili pripravljeni darovati zadnjo kapljavo svoje krvi, a bili goljufani od njih, večja od one do sovražnikov po principu in naravnem nasprotni.

Renčenost poslednjega mnenja potrjujejo tudi zadnji dogodki pričenje počete povesti ter jo zagrinjajo z nekakim tragičnim zagrinjalom.

Največ priložnosti za osobne intrige med zastopniki Interstanca podajajo se razmere mekijskega samostana. Ondi je vladala mlada in neizkušena opatija Lavra v precej svobodljivnem smislu. Povrh so trdili vse okoličanje, da stara ljubezen ne zarjava, in da uživa Knafelj lepe ure v sistem samostanskem zidovju, ker je bil pri vsakej priložnosti javno tja vabljeno k pojedinam.

Da ni Knafelj zamujal teh pogostih vabil, potrjuje to, da so se čule tožbe katoliških duhovnikov proti takovej svobodljivosti mekijske opatije in domača duhovska gospoška je vse poskusila, da bi strahovala opatičino grešno prednost.

Poslednji je imela namreč po svojem plemenitem rojstvu in redovnejši časti toliko prijateljev in somišljencov, da je bila neobčutljiva za tako opominjanje, zatrjujoč, da je ne more nihče zabraniti občevanja z njene prijatelji.

V takej zadregi mogočna opatija ni si mogla duhovstvo drugače pomagati, kakor da je prosilo papeža samega, naj on napravi red v slovenskih deželah zbegnati po krioverstvu. Papež Klement je uslušal to prošnjo in pisal lastnorocno pismo nadvojvodji Ernestu, katerega zadnji del se glasi v originalu takole:

"Ut cooperetur in amotione Abbatis Minkendorfensis secularisantis et Luteranismi suspectae, cum ad convivia vocaret luteranos."

In stoprav ta papeževa prošnja za pomoč posvetne oblasti proti neupoglavju krioverstvu je prouzročila, da se je jelo javno in ostro preiskovalo v mekijskem samostanu po ljubljanskem škufo Hrenu.

Zanimiva je ta verska sodba posebno zaradi tega, ker imajo ženske zavisti in intrige največjo ulogo v njej.

Povabilena je bila namreč za pričo tudi naša znanka Stobejk. Očitali so jej vsi, da se je ponudila sama iz sovražta do Knafelja in iz zavisti do svoje javne rivalke opatice.

A zatožena ni bila le samostanska opatija Lavra, temveč tudi redovnica mati Ana, njena prijateljica.

Slovensa je bila buje ta skofova sodba v črno pogrenjivo samostanskej dvorani vprve vseh redovnic in obilo katoliških duhovnikov od blizu in dalje. Na vznjenem prostoru ste klečali zatoženi svojim sodnikom nasproti. In ko je bila poklicana naj-

prvo Stobejka, ki je brez dvoma zakrivila to preiskavo, ter je s povzdušnim glasom pripovedovala zgodovino svoje mladosti in srče, dokler je ni uničila zatoženka s svojimi skrivenimi zvezami, zbledela je opatice in solza jej je zabilisala v očesu. Njeno gorje pa je prikelo do vrhnega, ko je izpovedovala potem njenja najboljša prijateljica Ana v slabem smislu ter odločno tajila svojo najmanjšo krivido.

V dolgem govoru je pojasnila naposled opatice svojo nemilo osodo. Olepšavala ni svojih pogreškov, le trdila je, da ona ni sama kriva, da živi med tem zidovjem, pa da ne smatra simpatije do slovaka in mladostnega prijatelja za greh; pohujševanja pa je nihče ne more dokazati.

Takov mišljeno je razburilo sodike in napravilo splošno senzacijo.

Po kratkem posvetovanju sklene sodni zbor, da je odstavljen opatice zaradi grešnih zvez z luteranci, in mati Ana se imenuje zaradi krivice, ki so jej bile storjene po ludobnej zatožbi, za prednje mekijskemu samostanu.

Ta historični slučaj osvetljuje dovolj socijalne razmere šestnajstega veka in tedanje življenje po samostanu.

Osemindvajseto poglavje.

Gorje mu bilo je,

Kdor v boji jim dozdaj pal v pesti.

Tugomer.

"Nemo propheta in patria", bil bi lahko vzikklnil Knafelj po zadnjih dogodbah; kajti prepričal se je, da izgubila prijatelja za prijateljem. On, ki je po svojem prepričanju toliko storil v ptujini za svojo domovino sprejet in mnogo let težko pričakovan, moral je zreti, kako mu jemljo nekdaj tovariš čast in ime, kako delajo na lastno roko versko politiko, njemu, svojemu mojstru in nčeniku pa mečjo kamnenje pod noge. Po zavisti in ludobnem jeziku izgubil je tudi svoj zadnji ideal, ki ga je vnenal toliko let v hudem boji ter mu dajal up v lepo bodočnost, ko prodro njegove ideje v najmanjšo kočo slovensko. In ta ideal je bila njegova skrivena prijateljica opatija Lavra. A njo so bili po obsođbi premestili v neki oddaljen samostan, ali v kteri, ni vedel nikdo.

Naravno je, da je jel po tako bridkih izkušnjah Knafelj pešati v svojem osodepolnem boju za mladostne ideale. Edini tovaris in prijatelj, ki mu je ostal zvest, bil je črevljarek Kriščar. Z gulinljivo udanostjo je bil poslednji združen s svojim mojstrom. Delil je z njim veselje in žalostne ure. Vere ni mogel izgniti, da premaga naposled njegov učitelj vse zaprake, ki mu protivijo sedaj.

Takava je moč fanatizma. Na podlagi sebičnosti se vzbuja, širi, divja in tripi ter ipa in ipa do zadnjega izdihljaja, da ne more zasluženo platičtu ali ondi izostati. V takih osobnih razmerah sta potovala Knafelj in Kriščar po Slovenskem ter navduševala pridigajoča, kjer je bila pričakovana.

Ker pa je daja Knafelj pogostovanje dušek svojem sovražtu do prejšnjih prijateljev s tem, da jih je bičal v javnih govorih, svaril pred njimi kot pred volkovi v ovčej obliki, a samemu sebi pripisoval vrhovno oblast in privilegij v razširjevanju krioverstva: napovedal jim je osoben boj.

Ker so imeli Gogala, Naglič in drugi tudi svoje stranke med ljudstvom, pripeljali se je nekakrat, da se je vnel med poslušniki hudo boji za prednost in principe nasprotnih mojstrov.

Tako krvav boj se je pričel enkrat v Mostah poleg Mengša. Knafelj si je otel življenje le po naključju, da je utekel v zvonik in se ondi skril v takozvanih slepih linah, a njegovemu spremeljevalcu Kriščarju pa so neusmiljeno prerahljali kosti ter mu zaznamovali hrbitiče kamor je priletel v batina.

Da ni Knafelj zamujal teh pogostih vabil, potrjuje to, da so se čule tožbe katoliških duhovnikov proti takovej svobodljivosti mekijske opatice in domača duhovska gospoška je vse poskusila, da bi strahovala opatičino grešno prednost.

Poslednji je imela namreč po svojem plemenitem rojstvu in redovnejši časti toliko prijateljev in somišljencov, da je bila neobčutljiva za tako opominjanje, zatrjujoč, da je ne more nihče zabraniti občevanja z njene prijatelji.

V takej zadregi mogočna opatija ni si mogla duhovstvo drugače pomagati, kakor da je prosilo papeža samega, naj on napravi red v slovenskih deželah zbegnati po krioverstvu. Papež Klement je uslušal to prošnjo in pisal lastnorocno pismo nadvojvodji Ernestu, katerega zadnji del se glasi v originalu takole:

"Ut cooperetur in amotione Abbatis Minkendorfensis secularisantis et Luteranismi suspectae, cum ad convivia vocaret luteranos."

In stoprav ta papeževa prošnja za pomoč posvetne oblasti proti neupoglavju krioverstvu je prouzročila, da se je jelo javno in ostro preiskovalo v mekijskem samostanu po ljubljanskem škufo Hrenu.

Zanimiva je ta verska sodba posebno zaradi tega, ker imajo ženske zavisti in intrige največjo ulogo v njej.

Povabilena je bila namreč za pričo tudi naša znanka Stobejk. Očitali so jej vsi, da se je ponudila sama iz sovražta do Knafelja in iz zavisti do svoje javne rivalke opatice.

A zatožena ni bila le samostanska opatija Lavra, temveč tudi redovnica mati Ana, njena prijateljica.

Slovensa je bila buje ta skofova

je Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, Chicago, Ill.

Slika predstavlja srebrno uro za gospode. 18 Size Screw B navjak.

Cena uram:

Nikel ura	\$ 6.00
Srebrna ura.....	\$12.00
Screw navjak.....	\$12.00
Srebrna ura.....	\$13.00
z dve mačkami	
Ako želite uro s 15. kamni, potem	\$2.00 navedenim cenam:
Cena „Fahys Cases Goldfield“ jamčene 20 let:	
16 Size 7 kamnov \$15.00	
16 " 15 " \$18.00	
18 " 7 " \$14.00	
18 " 15 " \$17.00	
6 Size ura za daru?	
7 kamnov.....	\$14.00

OPOMBA: Vse ure so najboljše delo Elgin in Waltham ter jamčene glede kakovosti.

Za obile naročbe se priporočam

Jacob Stonich,
89 E. Madison Street, CHICAGO, ILL.

RABI telefa kadar despeš na kake postajo v New York in ne več kake priti k FR. SAKSERJU. Pokliči številko 3795 Cortland in goveri slovensko.

Compagnie Générale Transatlantique.
Francoska parobrodna družba

DIREKTNA CRTA DO HAVRE-PARIS-SVICO-INNSBRUK LJUBLJANA.

POŠTNI PARNIKI SO:

„La Lorraine“, za dva vijaka.	12,000 ton, 25,000 konjskih moči.
„La Savoie“, "	12,000 " 25,000 "
„La Touraine“, "	10,000 " 12,000 "
„L'Aquitaine“, "	10,000 " 16,000 "
„La Bretagne“, "	8,000 " 9,000 "
„La Champagne“, "	8,000 " 9,000 "
„La Gasconne“, "	8,000 " 9,000 "

Parniki odpljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtekih ob 10. uri dopoldne.

Parniki odpljujejo iz pristanišča štev. 42 North River, ob Morton Street:

• La Touraine	18. avg. 1904	• La Lorraine	22. sept. 1904.
• La Lorraine	25. avg. 1904	La Bretagne	29. sept. 1904.
La Bretagne	1. sept. 1904.	• La Savoie	6. oktobra 1904.
• La Savoie	8. sept. 1904.	• La Touraine	13. okt. 1904.
• La Touraine	15. sept. 1904	• La Lorraine	20. okt. 1904.

Parniki z zvezdo zaznamovani imajo po dva vijaka.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

HOLLAND-AMERICA LINE
(HOLLAND-AMERIŠKA ČRTA)

vozi kraljevo nizozemsko in pošto Zjednine držav

med NEW YORKOM in ROTTERDAMOM preko Boulogne-sur-Mer.

NOORDAM, parnik z dvojnim vijakom, 12,500 ton.